

Список використаних джерел

1. Артемова Л.К. Профильное обучение: опыт, проблемы, пути развития // Школьные технологии.- 2003. - № 4. - С. 22-31.
2. Кленова Н. Как подготовить школу к профильному обучению // Народное образование. - 2003. - № 7. - С. 106-114.
3. Климов Е.А. Психология профессионального самоопределения. - Ростов н/Д., 1996.
4. Лернер П.С. Модель самоопределения выпускников профильных классов средней общеобразовательной школы // Школьные технологии. - 2003. - № 4. - С. 50-61.
5. Пряжников Н.С. Профессиональное и личностное самоопределение, - М., 1996.

Швачич Л.С.

Використання інформаційно – комунікаційних технологій на уроці

*Якщо ми будемо навчати сьогодні дітей так,
як ми навчали учора, то ми ризикуємо відібрати
у наших дітей завтра.*

Джон Дьюї

Нові реалії життя в Україні обумовили глобальні зміни у філософії освіти, визначенні її мети, завдань, методів діяльності.

Сучасна освіта вступила в нову еру — еру інформатизації та інформаційних технологій. Тому постала потреба не тільки активного впровадження інформаційних технологій, але й ефективної інтеграції з іншими навчальними предметами.

Питання використання інформаційних технологій у навчанні досліджувала І. В. Роберт, психологічні основи комп'ютерного навчання визначив Ю. І. Машбіц, систему підготовки педагога до використання інформаційної технології в навчальному процесі запропонував і обґрунтував М. І. Жолдак. Американському вченому С. Пейперту належить ідея "комп'ютерних навчальних середовищ", на якій базується більшість сучасних навчальних комп'ютерних програм. Автор досліджував можливості комп'ютера як засобу для розвитку розумової діяльності учнів.

Уже давно доведено, що кожен учень по - різному засвоює нові знання. Часто вчителям важко було знайти індивідуальний підхід до кожного школяра. Сьогодні, з використанням комп'ютерних мереж, школа отримала можливість надавати нову інформацію таким чином, щоб задовольнити індивідуальні запити кожного учня.

Перед освітянами стоїть завдання: навчити кожну дитину за короткий проміжок часу освоювати, перетворювати і використовувати в практичній діяльності величезний об'єм інформації. Дуже важливо організувати процес

навчання так, щоб вона (дитина) активно, з цікавістю і захопленням, працювала на уроці, бачила результати своєї праці і могла їх оцінити.

Допомогти вчителю у вирішенні цього непростого завдання може поєднання традиційних методів навчання та сучасних інформаційних технологій, у тому числі і комп'ютерних. Адже використання комп'ютера на уроці дозволяє зробити процес навчання мобільним, строго диференційованим та індивідуальним.

Поєднуючи в собі можливості телевізора, відеомагнітофона, книги, сучасний комп'ютер разом з тим є для дитини рівноправним партнером, здатним дуже тонко реагувати на її дії і запити, яких так часом не вистачає. З іншого боку, цей метод навчання є досить привабливим і для вчителів: допомагає їм краще оцінити здібності і знання школяра, зрозуміти його, спонукає шукати нові, нетрадиційні форми і методи навчання.

Практика доводить, що не тільки інтеграція навчальних предметів, але й поєднання традиційних та інноваційних методів і прийомів дозволяють успішно реалізувати більшість завдань, які ставить учитель, готуючись до уроку.

Комбінуючи на уроках інноваційні і традиційні методи роботи, творчі вчителі створюють умови для розвитку і саморозвитку особистості учня. Це допомагає:

- Сформувати міцні базові знання учня;
- Навчити учня знайти необхідну йому інформацію з теми, спрямувавши та скоординувавши самоосвітню діяльність;
- Сформувати необхідні вміння, щоб школяр не просто зміг відшукати необхідну інформацію, а й оперативно знайти із застосуванням новітніх інформаційних технологій; зумів застосувати на практиці;
- Розвинути вміння фільтрувати відповідну інформацію (виокремлення актуальної та корисної);
- Формувати вміння на основі аналізу попередньої інформації створити власну точку зору, а також генерувати власні оригінальні думки

Готуючись до уроку з використанням ІКТ, вчитель складає план, виходячи з його мети, а при відборі навчального матеріалу дотримується основних дидактичних принципів: систематичності та послідовності, доступності, диференційованого підходу, науковості та обов'язкове врахування вікових і психологічних особливостей учнів. При цьому комп'ютер не заміняє вчителя, а тільки доповнює його.

На такому уроці спостерігається:

- Підтримання в учня стану психологічного комфорту при спілкуванні з комп'ютером;
- Керованість;
- Інтерактивність і діалоговий характер навчання;

- ІКТ можуть "відгукуватися" на дії учня і вчителя; "вступати" з ними в діалог, що й є головною особливістю методики комп'ютерного навчання;
- Оптимальне поєднання індивідуальної та групової роботи;

Комп'ютер може використовуватися на всіх етапах: як при підготовці уроку, так і в процесі навчання: при поясненні нового матеріалу, закріпленні, повторенні, контролі.

При цьому комп'ютер може виконувати функції як джерела інформації, наочного посібника, засобу діагностики і контролю, тренування. Допомогає педагогу готувати і зберігати тексти вправ, завдань, рефератів, обчислювати матеріал тощо.

При проектуванні уроку вчитель може використовувати різні програмні продукти:

- Пакет MicrosoftOffice, який включає в себе, крім відомого всім текстового процесора Word, ще й систему баз даних Access і електронні презентації PowerPoint.

- Текстовий редактор Word дозволяє підготувати роздатковий та дидактичний матеріал.

- Електронні презентації дають можливість вчителю при мінімальній підготовці і незначнихзатратах часу підготувати наочність до уроку. Уроки, складені за допомогою Power Point, яскраві й ефективні в роботі з інформаційним матеріалом.

Переваги використання ІКТ:

- Індивідуалізація навчання;
- Інтенсифікація самостійної роботи учнів;
- Зростання обсягу виконаних на уроці завдань;
- Розширення інформаційних потоків при використанні Internet;

Підвищення мотивації та пізнавальної активності дає вчителю нові можливості, дозволяючи разом з учнем, отримувати задоволення від процесу пізнання, а також за допомогою новітніх технологій зануритися в барвистий світ пізнання. Таке заняття викликає у дітей емоційний підйом, навіть байдужі учні охоче працюють з комп'ютером.

Інтегрування звичайного уроку з комп'ютером, наприклад вчителю математики, дозволяє перекласти частину своєї роботи на ПК, створюючи при цьому процес навчання більш різноманітним, інтенсивним. Зокрема, стає швидшим процес запису визначень, теорем та інших важливих частин матеріалу, бо педагогу не доводиться повторювати текст кілька разів(є проєкція на екран), учню не доводиться чекати поки вчитель повторить необхідний фрагмент.

Застосування на уроці комп'ютерних тестів дозволить вчителю за короткий час отримувати об'єктивну картину рівня засвоєння матеріалу, що

вивчається у всіх школярів і своєчасно його скоригувати. При цьому є можливість вибору рівня складності завдання для конкретного учня.

Дуже важливо те, що відразу після виконання тесту, він отримує об'єктивний результат із зазначенням помилок, що не можливо, наприклад, при усному опитуванні.

На уроках, інтегрованих з інформатикою, учні оволодівають комп'ютерною грамотністю і вчаться використовувати в роботі з матеріалом різних предметів комп'ютер, з його допомогою вони працюють над деформованим текстом, будують графіки, добирають малюнки для своїх робіт. Це - можливість для школярів проявити свої творчі здібності.

Нові інформаційні технології надають переваги вчителям української мови та літератури у розвитку здібностей дітей. Особливо це корисно для роботи з обдарованими дітьми: з'явилися умови надання талановитим учням доступу до значного обсягу потрібної інформації. Для школярів, які мають прогалини у знаннях, є можливість надолужити відповідний матеріал.

Окрім того, впровадження нових форм дидактичної взаємодії словесника і учнів, дає можливість вирішити таке важливе питання, як виховання творчого читача.

Використання новітніх інформаційних технологій дозволяє раціонально розподілити час, відведений на вивчення конкретної теми з фізики, сприяє підвищенню емоційного сприйняття теоретичного матеріалу, підвищенню його інформативності, доступності та наочності, також дає широкі можливості реалізувати практичну частину навчальної програми, зокрема: вчителі мають можливість здійснити з учнями розв'язок задач в Excel, подати комп'ютерну демонстрацію, комп'ютерне моделювання, провести лабораторний практикум, створення проектів учнями, перевірити знання (тестування).

При навчанні хімії, найбільш природним є використання комп'ютера, виходячи з особливостей хімії як науки. Наприклад, для моделювання хімічних процесів і явищ, лабораторних робіт, комп'ютерної підтримки процесу викладу навчального матеріалу і контролю його засвоєння. Моделювання хімічних явищ і процесів на комп'ютері – необхідно, насамперед, для вивчення явищ і експериментів, що практично не можливо показати в шкільній лабораторії, але вони можуть бути показані за допомогою комп'ютера. Використання комп'ютерних моделей дозволяє розкрити істотні зв'язки досліджуваного об'єкта, глибше виявити його закономірності, що приведе до кращого засвоєння матеріалу.

Але, разом з позитивним, робота з використання ІКТ має недоліки:

- У робочому графіку вчителів не відведено час для дослідження можливостей Інтернет;
- Складно інтегрувати комп'ютер у поурочну структуру занять;

- Існує ймовірність, що, захопившись використанням ІКТ на уроках, учитель перейде від розвивального навчання до наочно-ілюстративних методів.

- Шкідливий вплив на здоров'я, перш за все на зір
- При недостатній мотивації до роботи учні часто відволікаються на ігри, музику, перевірку характеристик ПК .

Працюючи з дітьми мудрого вчителю необхідно пам'ятати про психологічні ризики використання ІКТ на уроці, зокрема:

- ✓ Персоніфікація комп'ютера;
- ✓ Порушення спілкування;
- ✓ Комп'ютерна залежність;
- ✓ Посилення агресії як наслідок використання комп'ютерних ігор;
- ✓ Комп'ютерна тривожність

Незважаючи на труднощі, які виникають у процесі навчання дітей, інформатизація істотно вплинула на процес здобуття знань. Нові технології навчання на основі інформаційних і комунікаційних дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння величезних масивів знань, а значить допомогти дитині орієнтуватися у величезному потоці інформації.

Список використаних джерел

1. Букач А. Інформаційні та комунікаційні технології в освітній системі міста А.Букач//Школа.-2007.-№12
2. Закон України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007- 2015 роки»// Урядовий кур'єр.2007.-№6
3. Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативно – целевая основа компетентного подхода в образовании, 2004
4. Кочевой Р.А. Информационные технологии в процессе обучения/ Р.А.Кочевой//Доп.учасників V Всеукр. наук-метод.конф. Впровадження нових інформаційних технологій навчання.- Запоріжжя: ЗДІА, 2005р.
5. Пархомец І.Ю. Нові інформаційні технології навчання І.Ю.Пархомец//Управління школою. – 2007.-№29
6. <http://vo-zrda.at.ua>
7. <http://do.gendocs.ru>
8. <http://www.rusnauka.com>
9. <http://klasnaocinka.com.ua>
10. <http://osvita.ua/school/method/technol>